

Keresztút—Levél

A Felsőpetényi és Jpolyvecei
Evangélikus Gyülekezetek Hírlevele

2007. február 18.
Karácsony—Újév—Vízkereszt

Az üzenet

A kisváros lelkesen készült a karácsonyi színdarab bemutatójára. A darab rendezésére sikerült megnyerniük a TV egyik befutott fiatal rendezőjét, WEIS LUKÁCSOT. Nem könnyen állt rá, aztán meg különböző feltételeket szabott:

— Ragaszkodom a jó megvilágításhoz, és a legfontosabb a jó hangosítás, hogy a terem leghátsó sorában is értsék, ami a színpadon elhangzik. Ezenkívül korhű kosztümök kellene. Nem akarok öreg lepedőkből összetákolt felismerhetetlen remekműveket! Sokkal jobbnak kell lenni mindennek, mint az előző években. Olyan karácsonyi színdarabot akarok, amelynek **üzenete** van, ami megszólít.

Mivel a szervezők is pont ezt akarták, készséggel teljesítettek minden kívánságot. Hanem, amikor a gyermek-szereplőkkel elkezdett próbálni, majdnem inába szállt a bátorsága! A 40 fiú és lány

olyan lármát csapott, hogy az ember azt hitte, ki-tört a forradalom. Szerencsére ott volt János bácsi, aki az énekeket tanította be a gyerekeknek, és zongorán kísérte őket. Rá hallgattak, könnyen lecsendesítette őket. Lukács legszívesebben a gyerekek felét rögtön hazaküldte volna, de János bácsi erélyesen tiltakozott ez ellen:

— Minden gyereknek játszania kell!

Nagy nehezen sikerült kiosztania a szerepeket. Azok, akiknek már semmi sem jutott, az angyalok kórusában énekelhettek. Sajnos, az egyik fiúcska, a kis Máté olyan hamisan énekelt, hogy Lukács kénytelen volt pásztort csinálni belőle. Lukács nagy lelkesedéssel látott munkához. Elmagyarázta, hogy mit vár a szereplőktől, mi a darab jelentése. Gyakran elismételte:

— Olyan karácsonyi darabot akarok, amelynek **üzenete** van! Azt akarom, hogy úgy énekeljétek és játszatok, hogy a nézők megértsék, miért jött el

az Úr Jézus ebbe a világba. A gyerekek átvették Lukács lelkesedését, a próbák egyre jobban sikerültek. Csak egy gyermek okozott gondot, a kis Máté. Csupán két szót kellett volna elmondania: „**Néz-zétek, világosodik!**” Értelmes fiú volt, de mire rákerült a sor úgy elkalandoztak a gondolatai, hogy sosem jutott eszébe egy

szó sem. Lukács már el akarta venni tőle a szerepet, de János bácsi nem engedte, mondván:

— Ha becsúszik valami baki, a többiek majd tovább játszanak. Ettől még nem szenved csorbát az előadás **üzenete**.

Az előadás előtt egy héttel Máté megbetegedett. Lukács kissé fellélegzett, s gyorsan egy má-

sik fiúnak adta oda a szerepét, aki a fogadóst játszotta. Mátét édesanyja nem engedte betegen a próbákra, így aztán csak vágyakozva gondolt arra, hogy amikor János bácsi zongorázott, a kórus énekelt, úgy érezte mindig, mintha igazi pásztorok és angyalok között lenne Betlehemben, és az Úr Jézusra gondolt. Ezért, amikor hirtelen meg kellett volna szólalnia, nem tudott gyorsan visszaemlékezni a szövegére. No, de majd az előadáson menni fog! Annyira szerette volna jól csinálni, hogy minden néző megértse, miért jött az Úr Jézus a világba. Számára ez teljesen világos volt: mindannyiunkért. Erről szóltak az énekek, erről beszélt nekik János bácsi is: „Az Úr Jézus azért

jött, hogy az emberek szívében lakjon. De a legtöbben nem akarják befogadni Őt. Csak egy istállóban talált helyet.”

De ő be akarja fogadni! János bácsi mondta, hogy ha valaki szereti az Úr Jézust, akkor kérje meg Őt, hogy költözzön a szívébe. Ezt Jézus meg is teszi, és mindig benne marad. Ez a karácsonyi színdarab **üzenete**.

Az idő gyorsan szaladt, s elérkezett az előadás napja. Már özönlöttek is a terembe a várakozással teli nézők. Lukács rettenetesen ideges volt, a gyerekek is, alig győzte nyugtatni őket. Egyszer csak ott állt előtte a kis Máté, s nagy szemekkel nézett Lukácsra:

— Meggyógyultam.

— Örülök, de a szerepedet oda kellett adnom másnak. Ül le szépen a nézők közé! Máté szeme megtelt könnyel, s mielőtt még teljesen összeomlott volna, János bácsi ismét visszaszerezte számára a rendező úr bizalmát:

— No, nem bánom — szólt Lukács —, szerepelhetsz, de nem pásztorként, mert ezt Andrásról most már nem vehetjük el. Viszont átveheted az ő másik szerepét, a fogadóst. Amikor jön József Máriával és megkérdelek tőled, hogy lenne-e szállás, semmit sem kell mondanod, csak rázod a fejed, hogy nincs. Érted?

Máté elsápadt, de Lukács már ott sem volt, hiszen percekben belül indítania kell az előadást.

Pontban 8 órakor felgördült a függöny. A díszletek olyan valóságosak voltak, hogy úgy érezte az ember, mintha 2000 évvel ezelőtt Betlehem utcáin járna. A hangosítással is minden rendben volt, a legvékonyabb gyerekhangot is tökéletesen lehetett hallani a teremben. A gyerekek kitűnően játszottak, az angyalok csodásan énekeltek. Olajozottan folyt az előadás. Mária és József megérkeztek Betlehembe. Valóban olyan fáradtnak látszottak, mint akik napok óta úton vannak. Bekopognak a fogadóba, mire kilép a vendéglős a feleségével. József megszólal:

— Messziről jöttünk, és nagyon elfáradtunk. A feleségem ráadásul gyermeket vár. Nem lenne

egy kis helyük, ahol meghúzhatnánk magunkat éjszakára?

Máté megkövülten állt előttük, szemei tágra nyíltak döbbenetében. Nyitotta a száját, mintha mondani akarna valamit, de nem jött ki hang a torkán. A nézők körében nőtt a feszültség. Hiába súgták neki, mit tegyen, Máté csak állt, bámulta Máriát és Józsefet, és patakoz-

tak a könnyei. A *vendéglősné* mentette meg a helyzetet: a kelleténél is kicsit hangosabban „nem”-et mondott, megragadta Máté karját, behúzta a házikóba, és becsapta maguk mögött az ajtót. Odabentről azonban szívet tépő sírás hangzott fel:

— Nem hagyhatom kint őket! ... Nem akarom az Úr Jézust elküldeni! — zokogta Máté.

Lukács magán kívül volt dühében. Tudta előre, hogy ez a kis ügyefogyott elrontja az egészet. És ez a tökéletes hangosítás! Így mindenki hallotta a fiú bömbölését. Tajtékozva fordult János bácsi felé:

— Tönkretette az egész munkámat... — akarta mondani, de torkán akadt a szó, amikor meglátta az öreg könnyes szemét.

— Azt akartad, hogy legyen a karácsonyi darabnak **üzenete**. Teljesült a kívánságod — súgta János bácsi a rendezőnek. Lukács csak ekkor vette észre, hogy milyen mély csönd van a teremben.

Johan Frisef

Ünnep—Tár

Karácsony—Újév—Vízkereszt

Minden advent

Minden advent kegyelem:
vétkem jóvátehetem.

Minden advent vigalom:
Isten Úr a viharon!

Minden advent érkezés:
átölel egy drága kéz!

Minden advent alkalom:
győzhetsz saját magadon!

Minden advent ítélet:
így kellene — s így élek!

Minden advent remegés:
Isten felé epedés!

Minden advent ima is:
Uram, fogadj be ma is!

Minden advent szeretet:
Betlehembe vezetett,

Köszönd meg hát a csodát:
a világ karácsonyát!

Úrögdi Ferenc

Megszületik

Jézus, mély csöndben várni
Rád mily nagyszerű vágyakozás!
Köröskörül a téli fák,
s a világ csupa ragyogás,

a Titok zeng, mely eljövendő:
Megszületik a Messiás!
De hiszen eljött! S újra eljő?
Igen, hozzánk jó, újra Ó!

Mibennünk kell, hogy megszülessék,
Úr Jézus, lelkünk élete.
Széna-szalmánál jobban esnék
néki szívünknek melege.

Lakást venni bennünk szeretne
a Kegyelem, a Szeretet,
hogy számunkra is megszerezze
a boldog örök életet.

Csanád Béla

Karácsony este

Mikor szent karácsony
Csillagfénye árad,
Kevesebb a könnycsepp,
Kevesebb a bánat.
Akinek asztalán
Nincs kalács, csak kenyér,
Káromló szó helyett
Imát susog szegény,
Mert karácsony este Isten jár a földön,
Hogy a nyitott sebre fehér gyolcsot kössön.

Mikor szent karácsony
Ajtót nyit a szíven,
Súgja a gazdagnak,
Hogy máson segítsen!
Értse meg a könnycsepp
Kínzó kiáltását,
Nincstelen testvérek
Boldogtalanságát,
Mert karácsony este: palota és börtön
Széppé szépüljön, ha Isten jár a földön!

Mikor szent karácsony
Angyalai szállnak,
Öröm a vendége
Minden magyar háznak.
Eltörpül ilyenkor
A lárma, az árnyék
S megszépül a szívben
Mindmegannyi szándék,
Mert karácsony este Isten jár a földön,
Hogy templommá váljék palota és börtön!

Mikor szent karácsony
Csillagfénye árad,
Termő öle nyílik
Égi barázdáknak
S amíg száll a szikra
A fenyőfa ágon:
Szóródik a sok mag
Szerte a világon.
A megszentelt földbe az Isten veteget.
Minden elvetett mag: szeretet! szeretet!

Móra László

Bölcsődal

Kinn a város szélén,
Kicsi barlang mélyén
Szalma-ágyon fekszik Ő,
Jézus a nagy Megmentő.
Ragyogj rá, csillagfény!
Földünk már nem szegény.

Anyja lágy ölében
Nyugszik szép csöndesen.
Közeljött benne az ég.
Itt van, itt az Üdvösség!
Sűrű éj tovaszáll,
Itt a Béke király!
Nyitva áll az ajtó,
És a dal biztató:
Lehetsz pásztor vagy király,
Jézus mindenkire vár!
Drága éj, tiszta éj,
Nincs, ó, nincs szebb ennél!

Gerzsenyi Sándor

Temetek egy évet

Temetem egy évnek
örömét és bűjját,
megpendítem szívem
énekes hárfáját.
Akárhogy volt, mint volt
elmúlt ez az év is.
Illene siratni,
de nem tudom mégis.

Víg ez a temetés
hála csendül bennem,
mert megnyugvásom volt
az én Istenemben.
Ezzel az örömmel
lépek az új évbe
belekapaszkodok
nagy-nagy szerelmébe.

Imádságos szívvel
megyek az utamon,
hogy lesz, mint lesz holnap
ma még nem tudhatom.
Istenem kezébe
teszem le életem,
földi vágyak, álmok
nem kellene nekem.

— Mégis van kérésem.
Istenemtől kérek:
Csöndes, békességes,
alázatos szívet.
Gyümölcsözzön bennem
a hit erős fája:
Élhessek egyházam,
s társaim javára.

Páskulyné Kovács Erzsébet

Újévi köszöntő

Jöjjetek az Úr házába,
Merüljünk el hó imába,
Zengjen ajkunkon az ének
A menny dicső Istenének!
Nincsen máshol öröm, béke,
Csak az Isten közelébe

Ha föld indul, zúg a tenger:
Vésztől retteg minden ember.
Vajon mit hoz a jövőendő,
Köddel lepett új esztendő?
Nincs más menedékünk itten,
Csak az erős, örök Isten!

Hívó népünk, el ne feledd:
Isten veled! Ki ellened?
Ő megáldja életedet,
Felszárítja könnyeidet.
Veled lesz jó és rossz sorsban,
Életedben s halálodban!

Somogyi Imre

Vajon imádkozol-e értem?

Vajon imádkozol-e értem,
Mikor leszáll a csendes alkony,
S a kis szobádban egyedül vagy,
Hogy senki már meg ne zavarjon.

Én úgy szeretném, hogyha akkor
Áldást kérnél rám egy imában,
Mert én hiszek az alázatos
Buzgó, őszinte szent imákban.

Amit másokért mond a lelkünk,
Amit más lelke visszaérez.
Én szeretném, ha imádkoznál
Úgy este későn, ha sötét lesz.

És fönt az Isten trónusánál
Ahol majd mindketten megállunk
Egy csodálatos, tiszta percben
Találkozna az imádságunk...

Kárász Izabella
(*elhangzott Csillag Virág keresztelőkör*)

Mag—Tár

Kötőjeles történetek

Dr. HÉZSER GÁBOR válogatásában jelentek meg a kötőjeles történetek még 1998-ban a *Kálvin Kiadó* gondozásában. A történetek egy-egy élethelyzetre vonatkozóan tanulságosak lehetnek, segíthetnek, tanácsolhatnak, vigasztalhatnak. Nem bibliai történetekről van szó, mégis mindegyikhez kapcsolódik a könyvben egy-egy igehely is — éppen ezért is kerültek a *Mag—Tárba*. Úgy vélem, hasznosak lehetnek mindannyiunk számára e történetek.

A mennyek országa (Lk 17,20k.)

Volt egyszer egy kis szent. Évei boldogan és elégedetten teltek. Egyszer, amikor a kolostor konyhájában mosogatott, hirtelen megjelent előtte az angyal, és így szólt hozzá:

— Az Úr küldött és üzeni: ideje, hogy eljőjj! Hozzá a mennyei örökkévalóságba!

— Hálásan köszönöm az Úrnak, hogy gondolt szerény személyemre, nagy megtisztetés ez nekem — válaszolta a kis szent. — De hát látod, hegybe tornyosul itt a

mosatlan edény, nem várhatna az a dolog az örökkévalósággal, amíg elkészülök a munkámmal?

Az angyal ránézett, angyalmódon, bölcsen és jóságosan, és csak ennyit mondott:

— Majd meglátom, mit tehetek érted ... — és eltűnt. A kis szent újra nekilátott a mosogatásnak meg a többi házimunkának.

Egy napon, éppen a kolostor kertjében a kiskapájával az irtatlan gyomtömeget irtotta, amikor újra megjelent az angyal. Kapáját felemelve mutatott végig a gatzömegeken a kis szent, és így szólt:

— Hát mondd, nincs rettenetes állapotban ez a kert? Nem várhatna az a dolog az örökkévalósággal még egy kicsit?

Az angyal elmosolyodott és eltűnt a szeme elől.

Kigyomláta a kertet és kimeszelte a pajtát. Dolgosan teltek a napjai...

A kolostor kórházában éppen a súlyos betegeket ápolta. Amikor egy kiszáradt szájhoz emelte a poharat, az ágy másik oldalán megpillantotta az angyalt. Némán, részvétért esedező mozdulattal mutatott a betegágyak végtelen sorára. Az angyal, ezúttal szó nélkül, eltűnt.

De ezen az estén, amikor a kis szent végre feljutott a hűvös, kopár cellájába és lerogyott a kemény ágyára, elgondolkodott, hogy milyen régóta halogatja ő már ezt a dolgot az örökkévalósággal. Hirtelen rettenetesen

öregnek és fáradtnak érezte magát és felsóhajtott:

— Óh, Uram, ha csak még egyetlenegyszer elküldenéd hozzám azt az angyalt, bizony most nagyon szívesen fogadnám!

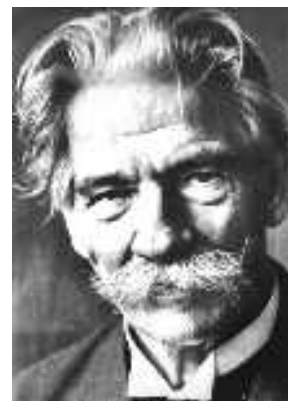
Még ki sem mondta az utolsó szót és lám, már ott is volt az angyal.

— Ha netán még mindig lehetséges lenne, hogy magaddal vinnél a mennyek országába, most nagyon boldogan veled tartanék...

Az angyal ránézett, angyalmódon, bölcsen és jóságosan, és csak ennyit mondott:

— Hát mit gondolsz, hol voltál egész idő alatt?!

*Albert Schweitzer
nyomán*

Boldogságok

Sorozatunk a boldogsággal foglalkozik — a *Boldogmondások* segítségével, két forrás tollaival ékeskedve; GYÖKÖSSY ENDRE: *A növekedés boldogsága* c. könyvét és ORDASS LAJOS: *Útravaló* c. könyvét felhasználva. Jó volna, ha a gyülekezet tagjaitól is érkeznének gondolatok az éppen aktuális boldogmondások kapcsán, így egyúttal biztatok is mindenkit, juttassa el sorait a lelkeszi hivatalba, hogy a legközelebbi szám indulásához többek saját gondolatát is felhasználhassuk! (Legközelebb *A boldogmondások margójára* c. írás következik.)

Igazságért és Krisztusért üldözöttek

Gzraelben, a Genézret tó partján, a *Hegyi beszéd* feltételezett helyszínén álló *Boldogság temploma* a nyolc boldogságnak megfelelően nyolcszögletű. Tornya ablakain olvashatók latinul a boldogmondások. Bevezetőnek hadd álljon majd minden mondás élén egy kis kép ezekről az ablakokról.

csúcs, hogy el tudunk-e képzelni ennél több, nagyobb, szebb célt is?

Pedig Jézus a boldogmondásokban és minden szolgálatával, egész lényével csak azért visz, vagy akar felvinni a csúcsig, hogy onnan jobban, tisztábban láthassam, láthassuk a célt. A MI-t: az embert, a felebarátot. A csúcsról indulva jobban végezhesük feljűk a szolgálatot.

Ha azt akarná Isten, hogy a csúcson maradjunk, akkor az Isten 'önző' Isten volna. De Isten nem önző Isten, hanem szerető, emberszerető Isten, hiszen az evangéliumok evangéliuma Jézus szájából *nem így* hangzik: Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, az szüntelen vele maradjon és élvezze Őt... És a mi Urunk Jézus Krisztus *nem így* mondta: Az Emberfia azért jött, hogy csak néki szolgáljanak, senkit meg nem látva rajta kívül..., *hanem azt* mondta: Az Emberfia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és adja az életét váltságul sokakért. Mindenkiért. Ebben a 'sokakért'-ban mindnyájan benne vagyunk.

Ő azért visz a csúcsig, hogy menet közben növekedve a szelídség erejében, az igazság ismeretében, szeretetben, a csúcson valóban megtisztuljon az életünk, és most már ne csak lássunk, hanem tisztán lássunk és tiszta szívvel lássuk az Istent. *Ezzel a tiszta látással* azután jobban és tisztábban láthatjuk embertársunkat is, aki felé tovább indít új méltóságunkban, az istenfiak státusában szolgálatra, szolgálattételre. *Mert ez a tanítványságunk célja* azok felé, akik éppen rászorulnak. És melyikünk ne szorulna rá a másikra? Mikor vagyunk olyan helyzetben, hogy ne szoruljunk valakire? Éppen a gyakorló szeretetre, amit így nevezünk: irgalom. Arra a szeretetre, amit SCHWEITZER ALBERT fogalmazott így meg, amikor megkérdezték tőle, mi a szeretet: – Nagyon egyszerű, barátaim, a szeretet azt jelenti: rendelkezéssedre állok, Istenem, és rendelkezéssedre állok, embertársam. Ez a szeretet. Tulajdonképpen a

Növekedés — szenvedésben

Mt 5,10-12.

8. „*Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa.*

Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok.

Örüljétek és ujjongjatok, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik elöttetek éltek.”

Tulajdonképpen megértem azokat, akik a boldogmondások csúcsát összetévesztik a céljával. Éveken, évtizedeken át magam is összetévesztettem. Magam is úgy gondoltam, hogy lehet-e annál több, nagyszerűbb, mint amit a hatodik boldogmondásban mond a mi Urunk Jézus Krisztus: „*Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.*” Ha egyszer befogadjuk a szívünkbe, lényünkbe Jézus Krisztus lényét, és amíg Ő tisztogat bennünket, növeli, tágítja az életünket, s mi mindenütt, mindenben meglátjuk az Istent, mert az Úr mibennünk, mi az Úrban, ez olyan

nagy parancsolatot fordította le itt az őserdő doktora a kérdezők számára, amelynek Márk evangéliumában ez a jézusi 'záradéka': „Nincsen más ezeknél nagyobb parancsolat” (Mk 12,28-31.)

Ezzel küldött a hetedik boldogmondásban embertársainkhoz szolgálatra, mégpedig az arám-héber és görög szó szerint egy speciális szolgálatra: a békességszerzés szolgálatára. Mind a két szó, tehát az arám-héber, ahogy Jézus ejthette, és a görög, ahogy Máté leírta, azt jelenti: megbékíteni az embert Istennel és embert embertársával, kicsiben, nagyban. Ezekre mondja Jézus, hogy Isten fiainak mondatnak, azaz Isten fiai státusába kerülnek.

De az utolsó, a nyolcadik boldogmondásban megdöbbenően, de Hozzá méltó őszinteséggel megmondja, hogy nehéz sor vár arra, aki ezt vállalja, mert aki az istenfiak státusában indul el az emberek közé szolgálatra, a békességszerzés szolgálatára, azt nem szeretik, sőt mindenféle rosszat hazudnak róla. Egyszóval népszerűtlenség lesz a jutalmuk, sőt, szenvedniük kell, mint neki, az Isten Fiának.

★

Egy őszinte és mély beszélgetésben így szólt valaki a lelkigondozóhoz: Tulajdonképpen sohasem értettem, miért nem szerették az igaz keresztyéneket, a Jézus-féle embereket már az első időktől fogva, hiszen ezek a légynek sem ártottak, segítettek, és ezt még a pogány kortársak is elismerték.

Miért? — Három szóval el lehet mondani:

Az első szó ez: *más*. Mások voltak! Ezt a tömegember sosem tudta elviselni. Már Jézus előtt sem. PLUTARCHOS írja ARISTIDESRŐL, a neves athéni államférfiről, hogy megszavaztatták Athén népét, számúzzék-e ARISTIDEST, vagy sem. Egy analfabéta athéni éppen ARISTIDEST kéri meg, akit nem ismert, hogy töltsen ki helyette a 'kérdőlapot', amelyen ő a számúzásra akar szavazni. Aristides megkérdi tőle: Ismered te ARISTIDEST? — Nem én — feleli az athéni polgár. — Akkor mi bajod veled? — Nem

tudom elviselni, hogy a neve elé mindig odateszik az *igazságos-t*.

És ARISTIDEST számúzták Athénből. Mert más volt, mint az athéniak.

Ki tudja elviselni, ha valaki más? És az első keresztyének valóban mások voltak. Nem vettek részt a császár imáadásában.

Ma így mondanám: nem voltak a személyi kultusz hívei. A pogány lakomákról távol tartották magukat. Egy szabad nő nyugodtan férjhez mehetett felszabadult rabszolgához, ha keresztyén volt. Sőt, Róma harmadik püspöke, KALIX is rabszolga volt egykor. Hogyan tudta volna ezt a büszke római polgár elviselni? Ezt a másságot?

TERTULLIANUS, a nagy egyházatya írja (Kr. u. 160): „Ha kiárad a Tiberis, vagy a Nílus, ha föld-rengés van valahol, vagy pestis pusztít, máris azt kiáltják a római utcákon: A keresztyéneket az oroszlanok elé!”

AUGUSTINUSnál (Kr. u. 354) olvashatjuk: Ha nem esik az eső és repedezik a föld, ez csak a keresztyének miatt lehetséges.

Igen, akkor is és mindig elviselhetetlen volt a tömegember számára, ha valaki *más*! Hogyan is tudnák elviselni az emberek az Isten fiai jelenlétét?

A másik szó, ami jelzi, miért utálták, sőt üldözték a keresztyéneket: *emlékeztetnek*. Azon kívül, hogy Jézus-félék (mert ezt jelenti a keresztyén szó), *más*-ok, még szüntelen *emlékeztetnek* is.

Már a zseniális, de züllött és gátlástalan ALKIBIÁDES mondta SOKRATESnek, akihez különös módon vonzódott: — Gyűlöllek, öreg, mert ha veled vagyok, mindig ráébredek, ki vagyok én!

Nos, ki szereti, ki szeretete valaha is, ha valaki arra emlékeztette, emlékezteti pusztán létével, *más*-ságával, hogy ki ő? Az ilyen emlékeztetőt ki kell irtani, gyomlálni, el kell tüntetni. El kell égetni.

Végül, akármilyen különösen hangzik, ki szereti a *békességszerzőt*? Ez a harmadik szó, amely magyarázatot ad, miért népszerűtlen a keresztyén.

Próbáljunk két veszekedő közé állni, legyen az a családban vagy más közösségben, vagy az utcán. Lehet, hogy a végén megbékülnek, de talán

minket vernek meg, és a végén azért békülnek meg, mert ránk haragszanak.

De hát Jézus ezt előre megmondja. Mi vagyunk a harag villámhárítói. És akkor belénk csap a villám. Nem egy házasságot tudtam csak úgy valamelyest rendbe hozni, hogy végén mindketten rám haragudtak meg. (De nem baj: ők megbékültek.)

Anyám mesélgette gyakran egyik gyermekkori emlékét, amit sosem felejték el. Büdsszentmihályban (ma Tiszavasvári), ebben a szabolcsi községben, ahol lakott, két asszony összeveszett, mert az egyiknek a gyermeke beverte a másikénak a fejét, és az vérzett. Üvöltöztek, kiabáltak, szinte birokra mentek. Aztán jött egy harmadik szomszédasszony is, azt is megtépázták, végül az egyik asszony a megsebzett gyereket, ahogy szokás volt akkor, batyuban a hátára kapta, és azt mondta: Viszem látteletre az orvoshoz! — Mire a gyerek visszaszólt a barátjának, aki megütötte: Pisti, várj meg, majd visszajövök, aztán tovább játszunk! — Itt csak a gyereknek volt helyén az esze. Az anya olyan mérges lett, hogy földhöz vágta a kisfiát batyustól s annak eltört a lába, mert megbékült a barátjával.

Mert aki békét szerez, annak vagy a lába, vagy a feje törik, vagy meglesik és tarkón lövik. Mert ez a sorsa a *békességszerzőknek*, kicsiben és nagyban.

Nem is ez a különös a dologban, ez inkább természetes, és Jézus előre meg is mondja, hanem az, hogy ezeket a *más-okat*, ezeket az *emlékeztetőket*, ezeket a *békességszerzőket* boldogoknak mondja

Miért?

Talán azért, mert Jézus örömét leli a szenvedésben? Nem, hiszen ő is vért verejtékezett a Gecsemáné-kert imádságos éjszakáján, míg halálára készült, kereszthalálára. „*Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette a világot önmagával*” (2Kor 5,18.), és „*békességet szerzett a keresztfán, kiontott vére által*” (Kol 1,20.) A misztériumok misztériuma, a titkok titka ez!

Itt már csak félve merek fogalmazni, mert ez a boldogmondás túl van a csúcson és itt már célba talált tanítványról, a megérkezetről beszél Jézus, aki ismeri a titkok titkát. De azt el tudom mondani, amit az Igéből megértettem.

Azt hiszem, hogy azok, akiket fejbe vernek, felnégyelnek, tarkón lönek, üldöznek, leköpnék, kizárnak, megtipornak, amíg Jézus békességét szerzik, azért boldogok, mert már olyan tág a szí-

vük és olyan nagy abban a Krisztus, hogy a szenvedést vagy nem érzik, vagy nem érdekli őket. *Csak boldogok!* Hiába mondanánk nekik: Ne csináld! Nem tud másként élni, és akármi történik vele, boldog. Boldog, mert vele az Isten, benne az Isten, túlnőtt a csúcson, belenőtt a legjézusibb emberi célba, amibe ember csak belenőhet, az istenfiúság szolgálatába.

Boldog mert Isten fia!

Boldog, mert jó társaságba került. Jézus ezt a jó társaságot így nevezi: a prófétákkal is ezt cselekedték. Ők már nem érzik a szenvedést. Így érthetjük meg, hogyan sétáltak mosolyogva az oroszlanok szájába a keresztyének, s hogyan lobogtak el, zsoldárokat énekelve, meggyújtott kereszteken. És sorolhatnám a nagy mártírok nevét...

Boldogok, mert azokért és azok által szenvednek, akikért és akik által Jézus is szenvedett.

Azt hiszem, úgy sejtem, hogy amikor egy ilyen istenfia, ilyen békeszerző, kicsiben vagy nagyban megsebződik, amikor megütik, üldözik, kínozzák, kidobják, megtiporják, és ő boldogan ezért szenved, vagy belehal — szebb lesz a világ. Kiárad a szívéből a befogadott szeretet, összetört életükből a békesség, átlőtt testükből az a csoda, amit belelegeztek, belélekeztek az Isten Fia titkából, és egy pillanatra megáll tengelyén a világ, és az emberek rossz lelkiismerettel maguk elé néznek, és könnyes az arcuk. Ez a vérző Föld ilyenkor tisztul — egy árnyalattal —, ez a vérben pörgő bolygónk talán közelebb emelkedik Istenhez. Talán annak a lehetősége, hogy elpusztítsuk önmagunkat, az múlik el fölülünk, amikor egy békeszerzőnek kicsordul a vére, mint Jézusé a kereszten.

Azt hiszem, itt a szenvedés végső értelme. Ezért engedi meg az Isten. Sokszor kérjük: miért engedi? Ezért! Hogy csiszolja, békítse a világot a békességszerzők szenvedésével, feláldozott életével, s amíg ők boldogok, boldogabb, szebb, tisztább legyen a világ, mert csak így növekedik, tárgul emberségben boldog szenvedők megszakadt szíve által.

Hátborzongató? Az! — Szépségesen gyönyörű? Az!

De a legdöbbenetesebb, hogy a boldogság útja *a 0 ponttól vezet a csúcsig, s a csúcstól a célig!*

Ha merjük vállalni ezt a borzalmasan szép utat, akkor induljunk el, egyre növekedve.

A boldogságban is.

Gyókössy Endre

Útravaló

„*Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa.*” (Mt 5,10.)

Uram!

A háborút el lehet kerülni. Kétféleképpen. Vagy elismerik az ellenfél oldalán is az igazságot, vagy az igazság oldalán megalkusznak.

Az igazság nem kezd háborút. Hatalmát érvényesíteni igyekszik, de az erőszak eszközét nem veszi igénybe. Az igazság azonban nem is bocsátkozik olyan alkuba, amely lényegétől fosztaná őt.

Ezért az igazság sokszor bonyolódik háborúba. Mint megtámadott fél. Mindig csak védekező háborúban vesz részt. A Te szavadat használom: elszenvedi ezt.

Ezekben a háborúkban az igazságot gyakran eltiporták. Máskor megláncolták. Még meg is ölték. De egyik úton sem semmisítették meg. Mert az igazság Istené — és ezért örök.

Uram!

Igéden elmélkedve — íme — ezek a mondatok folytak ki a lelkemből és ezért a tollamból is. Ezek a mondatok az *'Igazság'*-ről szólnak. Mind ezt ugyanígy személyes formában is megírhattam volna *'Rólad'*. Mert Te egy vagy az igazsággal.

Igazság Királya! Értem szavadat, amellyel ma hozzám szólsz. A Te alattvalódnak szegődtem már régen, és kész vagyok igazságodért szenvedni. Biztos a hitem: nyomában enyém a mennyország.

„*Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek énérttem.*” (Mt 5,11.)

Uram!

Kisgyermekkorodban felőled jósolta agg Si-meon a jeruzsálemi templomban: „*Ez vettetett jegyül, akinek sokan ellene mondanak*” (Lukács: 2,34). Az evangéliumok írása, a keresztyén-ség hosszú időt átfogó története és az egyes emberek pogány lázadozása bőségesen igazolja ennek a prófécianak az igazságát.

Téged — büntelen Megváltóm — mindig igazságtalanul bántalmaztak.

Engem méltán ér szidalom alkalmatlanságo-mért és bűneimért. Ezek nyomában nem járhat boldogság. De Te ma arról a szidalomról beszélsz, amely miattad érhet a földön. Ezt a különbséget tartsd világosan élém.

Uram!

Ha önmagam miatt gyaláznak az emberek, adj belém megtérésemhez szükséges elegendő keserűséget. Hiszen ez keresztyén-ségem csődjét jelenti.

De ha Temiattad szidalmaznak e világban, akkor értesd meg velem, hogy keresztyén bizony-ságtévő életemet észrevették az emberek. Ezen pedig taníts meg boldogan örvendeznem.

Ordass Lajos

Esemény—Tár

Ádventi gyertyagyűjtások Felsőpetényben

Hagyományainkhoz híven idén is a gyermekek szolgálatával gyűjtöttük meg ádventi istentiszteleteink elején a koszorú gyertyáit. Már tavaly úgy terveztük, hogy ezúttal az egyes gyertyák színei ahhoz igazodjanak, ahogyan még GYÖRI JÁNOS idejében láthattuk, azaz édesapjának elgondolásai szerint. Ez a koncepció az ógyházban ádvent vasárnapjain használt evangéliumi igeszakaszokból indul ki.

Az ádventi koszorú persze egészen modern tárlálmány csupán, hagyománya nem nyúlik vissza túlságosan a múltba: Az elsőt JOHANN WICHERN, német evangélikus lelkész készítette el 1860-ban. Ugyanis az árvaházi gyermekek karácsonyvárását akarta szebbé tenni egy fából készült, 2 méter átmérőjű keréssel, amelyre 24 gyertyát helyezett — az ádventi kalendáriumhoz hasonlóan a decemberben karácsonyig tartó napok száma sze-

rint, naponta egy-egy újabbat meggyújtva. Kis piros gyertyákat használt hétköznapokon, nagy fehéreket vasárnapokon.

Manapság gyakoribb a négy gyertyás koszorú, amelyen Ádvent négy vasárnapja számára tűznek ki gyertyákat. A színek tekintetében sokféleség van. Van, ahol egyáltalán nem foglalkoznak színekkel. Lehetnek akár fehé-

rek mind, hiszen a fehér a liturgikus színek között Krisztus színe. Lehetnek ezüstszínűek is, amely egyrészt hasonlít a fehérhez, másrészt uralkodói szín. Ugyanígy lehetnek aranyszínűek is, ami még inkább a koronára emlékeztet. Ám lila is előfordul, mivel ez ádvent liturgikus színe, a bűnbánat színe. A boltokban pedig végképp előfordul, hogy nem törődnek semmiféle liturgiával, és ezért tetszőleges színkombinációt is találhatunk. A római katolikus hagyomány szerint pedig az első három gyertya rózsaszín, az öröm színe, míg az utolsó a bűnbánat lilája.

Az ógyházban természetesen nem használták sem a koszorút, sem a rajta levő gyertyákat, így nem volt szükség színekre sem. Mégis, id. GYÖRI

JÁNOS igyekezett Jézus korához minél közelebbi alapot találni. Mivel az ógyházi igerend a legreggbbi ránk maradt keresztyén koncepciója Ádventnek, ezért egyúttal ez az evangéliumi korhoz legközelebbi értelmezése az ünnepnek. Ezért alapulnak a színek az ógyházi evangéliumokon, mégpedig a következőképpen:

Az első két ádventi vasárnap evangéliumában Krisztus áll előttünk, a másik kettőn pedig Keresztelő János. Ez már előrevetíti, hogy két 'krisztusi szín' és két 'emberi szín' alkotja a kombinációt.

Ádvent 1. vasárnapjának evangéliuma *Mt 21, 1-9*. — Jézus szamárháton való bevonulása Jeruzsálembe egyszerre tárja elének az Úr alázatát és hatalmát. Jézus mint alázatos király, rangrejtve jött először a földre, hogy életét adja értünk a kereszten. Királyi voltához nemesfém illik, rejtettségéhez azonban nem a legértékesebb, 'csak' a második legértékesebb nemesfém színe: ezért e vasárnap gyertyájának színe az ezüst.

Ádvent 2. vasárnapjának evangéliuma *Lk 21, 25-36*. — Az apokalipszisből, az utolsó idők eseményeiből áll előttünk a dicsőségben visszatérő Emberfia, Aki a felhők hátán jelenik meg. Itt már nincs semmi rejtettség. Nyilvánvaló a teljhatalmához ezért a legértékesebb, legnemesebb szín

való: ezért e vasárnap gyertyájának színe az arany.

Ádvent 3. vasárnapjának evangéliuma *Mt 11, 2-10*. — Keresztelő János üzeni meg kérdését Jézusnak. A nyomorúságok miatti elbizonytalanosítás, a hit megingása jelenik meg a próféta életében. Minden hívó átél ilyen időszakokat, hitének kisebb-nagyobb hullámvásítását. Az alázatosan érkező Krisztust, Akinek tetteit látva Jánosban kétségek érkeztek e rejtett hatalom miatt, valamint a magunk sokféle nyomorúságát, hitünk gyakran csüggedező voltát érezve mi is sokszor kérdezzük: „*mást várjunk?*” Ez a hit kudarca, bűneink elhatalmasodása, okunk van hát a bűnbánatra: ezért e vasárnap gyertyájának színe a lila.

Ádvent 4. vasárnapjának evangéliuma *Jn 1, 19-28*. — Ebben Keresztelő János fellépésének kezdete áll előttünk, a prófétai biznyságtétel, amely határozottan Jézusra mutat, nem tántorodik el. Biznyságtételéért a mártíromságot is vállaló útkészítőre figyelhetünk, és követhetjük útmutatását: Jézust kövessük, az Isten Bárányát! A biznyságtétező Szentlélek, a biznyságtétező keresztyén mártírok adják az utolsó hét jellemzőjét, amely a mártírság által győzedelmes hitre utal: ezért e vasárnap gyertyájának színe a piros.

Ádventi vendégszolgálatok

Qdén a szokásostól eltérően sikerült megszervezni ádventi estjeink vendégszolgálatait. A tavaszi tapasztalatok alapján, amikor DEME KÁROLY egyetlen napba sűrítve vállalta el mindkét gyülekezetben az igehirdetési szolgálatot, most már eleve arra törekedtem, hogy a meghívottak szolgálatát hatékonyabban használjuk ki. Hiszen tulajdonképpen pazarlás volna Budapestről ill. Budaörsről két különböző napon ideutazni. Így hát vendégeink mindkét gyülekezetbe eljöttek, legfeljebb nem a megszokott napokon volt az alkalom (ez már korábban is előfordult a vendégekhez való alkalmazkodás végett).

Így köszönthettük gyülekezetünkben Ádvent első hetében, december 6-án, id. FABINY TIBOR nyugalmazott egyháztörténész professzort. Nem tagadta meg magát, a *Zak 9,9-re* és *Fil 4,4-7-re* épülő igehirdetésében gyülekezeink ill. egyházunk múltjából is hozott fel példákat.

Örömmel érkezett közénk vendégszolgálatára, mert úgy érzem, hogy az egyház a gyülekezetekben él. A gyülekezet a hordozója Krisztus Urunk egyházának — legyen az fővárosban, városban, falun vagy szórványban, bárhol ebben a világban. Így szól Isten igéje, hogy ádventi találkozást készítsen elő Ádvent Urával.

BOD PÉTER, a XVIII. század egy neves prédikátora azt írja a könyvében, hogy ádventnek négyféle üzenete van, négy eljövételére akar Jézus Krisztus figyelmeztetni bennünket. Rájöttem, mennyire igaza van: Egyfelől azt mondja, hogy karácsony, tehát a testté léétel volt az első eljövetele. Az igében, vagyis amikor most hirdetik az ígét, van a második eljövetele. A harmadik a halálunk órája, amikor eljön értünk, és a negyedik az utolsó ítélet. Érdekes gondolat, és valóban, most erre a másodikra koncentrálnék ezen az ádventi estét, vagyis arra, hogy mit jelent, hogy Jézus Krisztus eljön hozzánk személy szerint, a hirdetett igében.

Ahogy Isten belealázkodott a jászolba, ugyanúgy belealázkodik a mindenkori prédikátoroknak, igehirdetőknek, a mai tanítványoknak az

ajkába — mindegy, hogy segédlelkész vagy püspök, vagy professzor az illető, vagy laikus igehirdető. Belealázkodik az ember szájába, hogy továbbadja az ígét — és így találkozni akar Veled, ezen a mai estén is.

Mindkét igeszakasz fő jellemzője az öröm — Pál hozzá is teszi: örüljete, mert az Úr közel. Ezt a találkozást és örömet szeretné Isten az igében valósággá tenni mindannyiunk számára, hogy érezzük átölelő szeretetét. Hiszen az Úr közel! Ennek örülhetünk.

ZINZENDORFTól, a herrnhuti közösség vezetőjétől való az a gondolat, hogy amikor a presbiteri ülésre hívta össze a társait, egy széket mindig üresen hagytak: a föltámadott Jézus Krisztus számára, jelképesen a szék arra figyelmeztetett, hogy ott van közöttük. Serkentsen az bennünket, evangélikusokat öröme — hiszen nevünket az evangéliumról kaptuk, ami azt jelenti, hogy örömhír! Amikor megérkezik a hírnök, hogy győztünk! Ez az öröm szeretném, ha betöltene mindenkit, ennek a közösségnek összes tagját. Hát hogy ne örülnék Krisztus győzelmének, Aki közeledik, Aki közel van hozzánk?

Az Úr közel — ezt mondja Pál apostol. Istennek van ádventje. A sok sebből vérző emberiség számára is közel akar lenni: a háborúk áldozataihoz is, a katasztrófák áldozataihoz is le akar hajolni. Az Úr közelsége a megfogyatkozott magyarság számára is vigasztalás: közel van ehhez a nemzethez, amely Trianon óta szenved, és a lakosságcsere, a kitelepítések áldozata is, és a születésszabályozás áldozata is, a fogyásnak az áldozata is. Megpróbál hazai evangélikus egyházunkhoz is közel hatolni — éppen amely a legtöbb vesztett Trianonban, mert a legtöbb és legdrágább evangélikus területeinket vitte le. A nógrádi kegyességet is meghatározza, hogy éppen Nógrád megye volt az, amely annak idején a legtöbb gályarabot adta. Talán ez okozza, hogy a nógrádi kegyesség jobban ragaszkodik az Úristenhez. A gályarabok emléke kötelez arra, hogy érezzük, hogy közel van Isten. Az Úr közel van ennek a gyülekezetnek a közösségéhez is. (Itt adott helyet

a professzor annak, hogy röviden utaljon a két gyülekezetben korábban szolgált lelkészekről, teológusokról.)

Ő szeret, és azt akarja, hogy vele éljünk. Akarja, hogy ne letargiába essünk, ne a gondot, ne a fájdalmat, ne a betegséget és fájdalmat lássuk, hanem azt az Úr Jézust, Aki azt mondja: Közel vagyok hozzád! Azt akarja, hogy boldog légy, azt akarja, hogy számodra is élmény legyen az, hogy keresztelkedtél, hogy itt konfirmáltál, hogy itt volt esketésed — és talán majd itt lesz majd a búcsúd is a földi élettől. Óriási öröm Isten közelsége! Adjunk hálát Istennek azért az adventi öröméért, amiről Zakariás és Pál ír!

Legyen ez a mai adventi alkalom az Isten közelségének, az Isten átölelő szeretetének az alkalma — és így legyen Neked is, nekünk is, anyaszentegyházunknak és egész nemzetünknek, és ennek az Ipolyvecei gyülekezetnek is áldott készülés karácsonyra, de legfőképpen áldott készülés az Úr elközelítésére.

Az istentiszteletet követően feleségével közösen mutatkozva be meséltek életükről is, hogyan indultak el a hit útján, majd a lelkészi és tanári pálya rögzös ösvényein.

Bár a meghívás független volt ettől, de természetesen azt sem lehet elhallgatni, hogy professzor úr 3 gyermeke közül a két fiú szintén a lelkészség közelében él. Idősebb fiának polgári vonalon ugyan az angol irodalomár, de levelező teológiát is végzett, és diakónuslelkészként a *Buda-keszi Gyülekezet*ben végez is szolgálatokat, mégpedig szórvány-istentiszteleteket tart lakóhelyén; az idei tisztújítás során pedig ifj. FABINY TIBOR a *Budai Egyházmegye* felügyelője lett. A professzor fiatalabb fiát pedig mindannyian ismerjük legalább távolról, hiszen az év elején nyugalomba vonult SZEBIK IMRE püspök utódja lett FABINY TAMÁS, teológiai egyetemünk újszövetsé-

ges professzora, a *Duna TV* evangélikus műsorainak szerkesztője.

Ádvent második szerdáján, december 13-án pedig ENDREFFY GÉZA budaörsi lelkész jött közénk. Hajdan, egyetemista koromban együtt jártuk a kelenföldi gyülekezet fiatal felnőtt csoportjába. Akkoriban, érettségizőként orvosi egyetemre készült, majd mégis teológiára ment. A későbbiekben még évfolyamtársak is voltunk. Őt ugyan a gyülekezetek nem ismerték korábban, ellenben felügyelőjét a felsőpetényiek igen, hiszen presbiter-körben két éve már tartott nekünk előadást. Hívásomnak engedve GARÁDI PÉTER elkísérte elnöktársát. Az istentisztelet után ketten együtt ismertették meg velünk a budaörsi gyülekezetet, életének sajátosságait.

Az igehirdetés *Jel 2,1-7.* alapján hangzott, amelyben az efezusi gyülekezetnek üzen Jézus — olyan dolgokról beszél, amelyeket feltétlenül szem előtt kell tartania a gyülekezetnek. Tükröt tart elé, amelybe bele kell nézniük. Van-e hitünk úgy, amelybe az itten gyülekezet belenéz? És ha belenéz, hogyan látja magát? Nagyon megtapasztaltam saját életemből, hogy akárhányszor úgy igazán megszólal szívemben Isten igéje, akkor nekem egészen biztosan meg kell térnem. Egyszerűen azért, mert más utat járok, mint amit Isten elém tár.

Az efezusi gyülekezetet Pál alapította, és a hagyomány szerint itt él Jézus anyja, Mária is János apostollal. Ebben az időszakban ez egy hatalmas város volt, gyönyörű szép nagy kereskedőváros, kulturális központ volt. Ebben a környezetben igen nehéz volt megmaradnia a gyülekezetnek Krisztusban. Igen nehéz volt hűségeseknek maradni. Azt is nehéz volt megélni, hogy mindenféle bánatódás, kritika ellenére ők kitarítottak — ilyen nehéz időkben megmaradni keresztyénnek, hívő

embernek, nem kis dolog. Ma, ha valaki egy filmet megnéz Efezusról, azt látja, hogy már csak kövek lelhetők fel, egy picinyke település van, még úgy hívják, hogy Efezus — de keresztyén gyülekezet már régóta nincs... Miért? Hiszen hosszútűrőek voltak, hiszen hűségesek voltak! Emlékeztek Pál apostol szavaira. De aztán egyszer csak elmúlt. Meghidegült az első szeretet. Jézus levelet ír: Van egy panaszom ellened: az első szeretetet elhagytad. Térj meg! Emlékezzél vissza, honnan estél ki!

Ádventben vagyunk, amelyben a gyülekezet évről évre megszervezi az evangélizációt, mint ahogyan itt vagyunk ma is. Isten azért szól, hogy térjünk meg Jézus Krisztushoz, Aki szól ma is hozzánk. Az a Jézus szól hozzánk — ezt üzenjük Ádventben —, Aki megígérte, hogy eljön. Eljön hamar. Isten felénk fordul és szólni akar hozzánk. Ha nem figyelünk rá, nekünk is az lesz a részünk, amit az efezusiaknak üzen: Mondd meg nekik, hogy ha nem térnek meg, elmegegyek hozzájuk, és kimozdítom gyertyatartójukat! Micsoda félelmetes gondolat! Kicsapódna az ajtó, szélzúgás támadna itt, elaludnának a gyertyák, leomolna az oltár — és egyszer csak vége mindennek. Be lehet csukni az ajtót, nincs többé istentisztelet, nincs többé szeretetvendégség, nincsen hírlevél, nincsen semmi más, mert Jézus úgy találta, hogy bezárja ennek a gyülekezetnek az ajtaját.

Pedig akarnának idejönni az emberek, pedig szeretnének cselekedni is az emberek, szeretnének valamit tenni Isten országáért! De Jézus azt mondja: Nem tértél meg. Nem gondoltál rám akkor, amikor szóltam hozzád. Valahogy így vagyunk ezzel az igével is, ahogyan most fölolvastam a *Jelenések könyvének* 2. fejezetéből. Jézus is azt mondja a gyülekezetnek: Tudok azokról a jó dolgokról, amiket művelsz. Tudok állhatatosságodról. Tudom, hogy mérlegeled azt, amit hallasz, és ha valami nem az ige szerint való, akkor azt kivetted magadból. Tudom, hogy hűségesek vagytok — mondja Jézus, az efezusiaknak, és ma ugyanezt üzeni nekünk is. Mégis van egy problé-

ma, ami miatt azt kell mondanom nektek, hogy meg kell térnetek. Az első szeretet, amely elvesztett.

Ádventben vagyunk. Krisztus, amióta elment tőlünk és a mennyben az Atya jobbjára ült, azóta Őt várjuk vissza. Az elmúlt 2000 év keresztyénsége Őt várja vissza. És az elmúlt 2000 évben a keresztyénség valahogy furcsa módon elfelejtette, hogy Jézus visszajön: nem ebben a várakozásban él; nem ebben a várakozásban hozza meg döntéseit; nem ebben a várakozásban megy el dolgozni; nem ebben a várakozásban nemz gyermekeket és gondolkodik a saját nemzete felől. Ugyan már! Eddig se jött el Jézus! Még van időnk!

Azt hiszem, hogy manapság az egyház — és ebbe beletartozik az evangélikus egyház is, a budai gyülekezet is, az ipolyvecei gyülekezet is, a felsőpetényi gyülekezet is, és minden gyülekezet, amelyet Krisztusról neveztek el — azért hal-

Jézus visszatér. Nem számol azzal, hogy Jézus bármikor visszajöhet. Pl. hogy most Jézus Krisztus beléphetne ezen az ajtón, és azt mondhatná, hogy vége. Vége az emberiség történetének. 2006. december 13. van, ennyi...

Ezért komoly ítélet ez az ige, mely most megszólít *'kiszöjtben'*: Ádventben. Nem véletlen, hogy lila az oltárterítő — emlékeznünk kell arra, hogy Isten ígéje hogyan határozza meg számunkra ezt az időszakot. Az Úr eljön! Az Úr ígéretei igazak, tudjuk, mindig, hiszen tudjuk, hogy beteljesítette legnagyobb ígését: Megváltót küldött a világnak, a bűneink bocsánatát adta ott a kereszten!

Emlékezz vissza: Hol van az első szeretet? Amelyről ráadásul kiderül, hogy nem is a mi szeretetünk, hanem az Úr Jézus szeretete. Mert Ő már előbb meghalt értünk a kereszten, még mielőtt mi hívökké lehettünk volna, mielőtt nekünk egyáltalán bármiféle vallásos gondolatunk lett volna, Ő már akkor meghalt értünk. Az első szeretethez való visszatérés pontosan ez: Uram, mindent köszönök Neked! Ott fön, amit tettél érttem! Ádvent azt jelenti, hogy engedjük az Úr Jézus Krisztusnak, hogy elkészítsen minket a Vele való találkozásra, hogy emlékeztessen bennünket az első szeretetre.

Karácsonyi ünnepek

Természetesen idén is a gyermekek közreműködésével ünnepeltük Karácsonyt.

Ipolyvecén

Ipolyvecén 4 hittanosunk van mindössze. Ez a létszám is már önmagában jelzi, hogy jelenet előadására nincs módunk.

Emellett persze a távolság és az időhiány is lehetetlenné teszi egy színdarab betanítását. Mivel külön segítő nem áll rendelkezésre, így gyermekeinkkel csupán arra van lehetőség, hogy két-két verset mondjanak el a szentesti istentiszteleten.

Felsőpetényben

Felsőpetényben sokkal jobban állunk, egyrészt jóval több gyermek van hittanosaink, gyermek-bibliaköröseink között, másrészt BENYUSOVICS ERVINNÉ irányításával a gyermek-bibliakör vezetői komoly munkát végeztek nemcsak versek betanításával, hanem a 'szokásos' karácsonyi színdarab próbáival, előadásával.

Így hát a szentesti istentiszteleten verseket hallhattunk gyermekeinktől, majd karácsony első napján, délután két színdarabot adtak elő. Az első darabot a kisebbek (óvodások, kisiskolások) adták elő, amely a betlehemi pásztorokról szól. A második jelentet a nagyobbak előadásában élvezhettük, mégpedig CHARLES DICKENS: *Karácsonyi ének* c. darabját.

Bár felügyelőnk, amikor csak lehet, készít videofelvételt gyülekezetünk életének minden eseményéről, így a karácsonyi színdarabról is, idén VÁRNAI ZOLTÁN jóvoltából komolyabb eszközök is rendelkezésre álltak a rögzítéshez, és közreműködésének köszönhetően a felvétel a rétsági TV-ben is megtekinthető lesz.

Ökumenikus imahét

Természetesen ez évben is megrendezésre kerültek gyülekezeteinkben az ország- és világszerte január utolsó teljes hetében tartott alkalmak, ahogyan ez évente lenni szokott.

Felsőpetényben

Nyitóalkalmunk január 21-én este a római katolikus templomban volt. Az oltár előtti liturgiai szolgálatokat GRÜBER GÉZA atya vezette, az igeolvasásban SELLYEI IMRE segédkezett, az igehirdetést pedig jómagam végeztem, mégpedig az imahét összeállítói által e napra kijelölt igeszakasz, *Jn 1,1-5.* és az általam hozzávett *14. vers* első fele alapján *Kezdetben volt az Ige* címmel:

Az evangélium eleje és a *Biblia* eleje összecseng: mindkettő azonos szóval nyitja meg a kinyilatkoztatást: *kezdetben*. Ez olyan pont, amely mögé tekinteni sem a tudomány világ keletkezésével foglalkozó elméletei, sem a hit dogmái nem képesek, mert URUNKNAK úgy tetszett, hogy csak inntől, a kezdettől jelentse ki Magát nekünk.

Isten úgy teremtette a világot, hogy az alkalmas legyen lakóhelyül az embernek, az Isten képére és hasonlatosságára teremtett lénynek. Nem véletlenül kapcsolja a *kezdet* szó össze a világ kezdetét és az evangélium kezdetét. Isten azért teremtette világ az ember számára alkalmasnak, és azért teremtette az embert képére és hasonlatosságára, mert már itt, a kezdeteknél eltervezte, hogy Ő maga is emberré legyen és velünk lakjon, hogy amikor eljön az ideje, az Ige testté legyen. Így testesült meg Krisztus ebben a világban. Az Ő teste pedig az egyház.

Igehirdetésemet azzal kezdtem, hogy az egyházak soha nem fognak egységet teremteni a felekezetek között. A végén, a teremtés és a megtestesülés ecsetelése után visszatértem ehhez a — sokak számára talán megdöbbenést okozó — kijelentéshez. Imahetünk megnevezésében nem az áll, hogy *Imahét a felekezetek egységéért*, hanem hogy a *Krisztus-hívők egységéért*. Ezt az egységet pedig mi képtelenek vagyunk elérni. Ez nem a mi egységünk, hanem Jézus egysége. — Ehhez pedig teremtő szó szükséges, amivel nem rendelkeznek a felekezetek!

Krisztus teste az egyház — csak hogy Neki egyetlen teste van! Nem a felekezetek között húzódik hát határvonal, hanem a felekezeteken belül van, aki hite és engedelmissége által Krisztusé, van, aki hitetlensége és engedetlensége miatt nem Krisztusé.

Ezért az imahét feladata nem az egyházak, még csak nem is a felekezetek egységének munkálása,

hanem Megváltónk egy testébe való betagolódásunk. Ha tehát azért imádkozunk, hogy egység legyen, ha az ökumenét látjuk magunk előtt, akkor Isten Krisztusban testté lett élő Igéjére gondoljunk, az Ő szavát hallgassuk és Neki engedelmeskedjünk. Egyedül ebben van ugyanis az Isten akaratának tetsszó, az igeszerű ökumené alapja, a felekezetek egysége! *„Mert más alapot senki sem vehet a meglevőn kívül, amely a Jézus Krisztus.” (1Kor 3,11.)*

Az imahét hétközi alkalma nálunk zajlott a gyülekezeti teremben január 24-én. Igeolvasással GRÜBER GÉZA, igehirdetéssel pedig SELLYEI IMRE szolgált *2Móz 3,1-10.* alapján. A ma esti témát így jelölték meg az imahét szervezői: *A szenvedésben is ott van Isten*. Milyen csodálatos, hogy ez így van: Isten a szenvedésben is ott van, tud róla, és egy pillanatra sem hagy magunkra. Mózesnek különleges találkozás volt ott a Hóreb: a mindenható Istent látja, és hallja. Valami fontosat akar mondani Isten, ezért ismétli: Mózes! Mózes! — De ugyanígy lehet mondani azt, hogy: Ildikó, Ildikó! Pál, Pál! Imre, Imre! Valamennyiünknek fontosat akar mondani Isten. sok embernek akar ma szólni egyszerre.

Olyan érdekes, hogy amikor az ember találkozik Istennel, akkor legelőször a kifogások jutnak eszébe. Isten küldi Mózeset a fáraóhoz, hogy menjen és hozza aki a népet Egyiptomból. A további versekben azonban azt olvassuk, hogy Mózes azt mondja: Uram, nem fognak nekem hinni! Ez egy jól ismert kifogás: Uram, olyan dolgot kérsz tőlem, amit nem tudok teljesíteni. Aztán jön a másik kifogás: Uram, én nem vagyok ékesszóló! Nem egyszer hallottam nőtestvérektől: Nem szeretek sem verset mondani, sem bizonyosságot tenni, mert mert nem tudok beszélni, nem tudom magam kellőképpen kifejezni. Aztán

családlátogatáson azt veszem észre, hogy a hölgynek be sem áll a szája, a férjét utasítja, helyreteszi... Nem tudok beszélni. Aztán végül azt mondja Mózes: Uram, nem érdekel, amit mondasz, küldj mást! Aztán Isten azt mondja: És akkor mondja Isten: Van nekem A, B, C változatom is. Ott van Áron, a testvéred, majd ő fog helyetted beszélni.

Lehet, hogy Isten ma is kér Tőled valamit. Lehet, hogy ma is megszólít: Imre, Imre! Erre sokféle-képpen lehet válaszolni. Mózes azt mondja, hogy ímhol vagyok. Lehet, hogy valaki azt mondja: Ezt a hangot nem ismerem. Lehet, hogy valaki azt mondja: Nincs rá időm! sietnem kell, rohanni kell, nincs időm Istennel. Hányszor hallok ilyeneket!

De aki találkozik Istennel, az hasonló élményben részesül, mint Ézsaiás próféta, aki így kiált fel: Jaj nekem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok, bűnös ember vagyok, és a Királyt, a Seregek Urát látták szemeim! Aki legelőször találkozik Istennel, ezt látja meg magában: Uram, én bűnös ember vagyok! Nekem meg kellene változnom! Néhány dolgot abba kéne hagynom. Néhány dolgot le kellene tenni! CROMWELL, amikor felnőttkeresztységben részesítették, ezt mondta: A jobb kezemet ne merítsétek be, mert ezzel még ölni szeretnék! — Éppen akkor volt a polgári forradalom, és nagy harc volt. Ma ugyanígy van: Uram, én mindent megteszek Érted, de a szívemet, azt nem adom oda. Mindent megteszek Érted, de az időmet, azt nem adom oda, azt majd én magam beosztom. Mindent megteszek Érted, de azért én mondom meg, hova megyek el és mit csinállok...

Isten nem kér sokat Mózesről, és tőlünk sem kér sokat. Azt kéri, hogy légy engedelmes. Azt tedd, amit én mondok. Aki Istennel találkozik, annak az élete megváltozik. Talán idevaló egy rövid kis történet: Hétfőn a piacon lévő egyik idős hölgy kérdezi a mellette lévő árust, milyen volt vasárnap az istentisztelet, mit mondott a fiatal pap. Azt nem tudom helyesen összefoglalni, de azt tudom, hogy ki kell cserélni a hamis súlyokat. Ha ez az istentisztelet, ez az igehirdetés elterjedne, hogy valamit ki kell cserélnünk az életünkben, akkor már jó helyen vagyunk, akkor már jó dolgok fognak itt Petényben is történni. De amíg nem, amíg ugyanúgy megyünk el, ahogyan jöttünk, akkor Istennel még nem találkoztunk, Isten még nem szólított meg — vagy ha szólt is, nem hallottuk meg a hangját.

Isten azt mondja: Látom népem nyomorúságát, ismerem szenvedéseiket. Isten ismer, őt nem lehet megtéveszteni. hiába öltöztünk szép ruhákba, nem lehet megtéveszteni bankbetétekkel, stb. Azt mondja: Ismerlek! Mindent lát és hall. Minden imádságunkat meghallja, és emlékszik rá — ahogyan Izráel fiainak imádságát is meghallotta.

Az imádság a legfontosabb fegyverünk: el tudok Neki mondani mindent imádságban. Ha valaki imádkozik, akkor változások történnek, akkor megterések történnek, akkor megújulások történnek, akkor valaki leteszi a poharat, valaki visszamegy a családjához, az addigi életet megbánja — amikor imádkozások vannak. Nagy dolgok történnek ekkor.

De nagy dolgok történnek akkor is, amikor nem imádkozik az ember. Amikor elhallgat, vagy elhallgattatják. Akkor van az, hogy nyilvánosan lehet hazudni. Akkor van az, hogy 5000 tonna szemét csak úgy berepül az országba, vagy tíz-egynéhány milliárdot lehet csak úgy sikkasztani. akkor van ez, amikor a hívők nem imádkoznak, amikor a hívők nem fény, só, világosságként élik meg az életüket, hanem beleolvadnak az emberek közé. Pedig Jézus azt mondja, hogy Te ne légy ilyen, Te legyél más! Ha mindenki lop — Te ne lopj! Ha mindenki csal — Te ne csalj! Ha mindenki hazudik — Te ne tedd! Te legyél más, mert Benned Krisztus él. Mózes is azért lehetett más, azért változott meg, mert Istennel találkozott: azzal az Istennel, aki megváltoztatja az embert.

Újra elmondja Isten: Feljutott hozzám Izráel fiainak — úgy is mondhatom, hogy a magyar népnek, vagy Felsőpetény fiainak — kiáltása, imádságai. És én válaszolok. Ő nem néma. Szeretné, ha a szenvedésből kijönnél. Ő figyel. Ugyanakkor szeretne Téged is, engem is, másokat is küldeni. De lehet, hogy jönnek a kifogások: Uram, én nem vagyok alkalmas! Isten meg azt akarja, hogy de igen, legyél alkalmas! Jó dolog, ha valaki találkozik Istennel. Megváltozik teljesen. És ha megváltozik valaki, akkor általában a család is megváltozik. Ha a család megváltozik, akkor a közösség is változik, a gyülekezet is, a község is, és az egész ország is. Akkor lesz nekünk jobb, több — nem a 8000 milliárd Euró miatt, amit fognak talán költeni, hanem — attól, ha belül megváltozunk.

Imahatunket baptista testvéreink vendéglátásával zártuk a január 28-i közös istentiszteletet követően, amelyen GRÜBER GÉZA atya ajkáról hallhattuk a prédikációt *Lk 24,44-52.* alapján.

A mai napon Jézus feltámadásáról, a mennybe-menetelről hallhattunk. Jézus sem kerülhette el a szenvedést és a halált — mint ahogy egyikünk sem kerülheti el, ha próbálunk is menekülni előle. Együtt kell szenvednünk embertársainkkal is, másrészt az Úr Jézussal is. Ez talán vigasztaló lehet számunkra, mert Jézus egész biztos, hogy nem büntetés volt. Akkor viszont a magunk szenvedését sem csak úgy tekinthetjük, mint büntetést, bár elkeseredésünkben sokszor így vagyunk vele.

Most nem hallottuk azt az ígét, ami szintén a mai napra szól: Ezékiel próféta a csatamezőn látja a megholtak földi maradványait. Isten Lelke arra készíti, hogy jövendőljön erről a csontokról, hogy újra élővé lesznek, és úgy látják meg Istent. Vigasztalásként mondja ezt, hiszen az ott elhunytak — úgy tűnik, hogy sokan voltak — hozzátartozói elsiratták szeretteiket, és nem tudtak mit kezdeni azzal, hogy végleg el kellett tőlük búcsúzni.

Vigasztalás számunkra is ez az ígélet, hiszen nekünk is szól. Találkozunk hasonló jelentekkel ma is: Iraki háború, katasztrófák, földrengések, és ki tudja még, mi minden az, ami életünket veszélyezteti. Ma is szenvednünk kell és meghalunk. De a halál nem jelenti a véget — csak földi életünkét. Vigasztaló Jézus sírja, amelybe eltemették — de nem maradhatott ott. Húsvétkor épp azt ünnepeľjűk, hogy a sziklasírból előjött, föltámadt. Ennek tanúi is voltak, többen is. Ilyen azonban nincs még egy a történelemben.

Első állomáshelyemen mutattak egy embert, akiről azt mondták, hogy ezt az embert már majdnem eltemették, mert meghalt, de aztán nagy szenzációt keltve fölkelt a ravatalárról, és aztán még évekig élt. Ma azonban, amikor az orvostudomány már annyira előrehaladt, nem lehet ilyesmi. Hiszen akkor, jó 30 évvel ezelőtt még nem biztos, hogy a klinikai halálból vissza tudták hozni azt, aki ebbe az állapotba került. Úgy tűnik, hogy ő is ebbe az állapotba került.

Jézus azonban meghalt, kétségtelenűl. El is temették annak rendje és módja szerint — de föltámadt a halálból, igazolta a jövendöléseket. Szervedése és halála tehát nem lehet büntetés. Jézus nem követett el bűnt, ami miatt ki kellett volna végezni — ez az emberek gonoszsága volt. A mellett levő gonosztevők beszélgetéséből tudjuk: Mi ugyan méltán szenvedűnk, de Ő semmi rosszat nem tett.

Miért szenvedett Jézus, miért kellett meghalnia? Hiszen Ő a Messiás! A szenvedés és a halál egyrészt természetes dolog, az emberi élet velejárója. Másrészt a halált megelőző szenvedés a jócselekedetekre ad alkalmat. Értelmetlenül szenvedni az tényleg kétségbeejtő lenne — de ilyenkor kell a szenvedést a magunk és mások üdvére fordítani. A szenvedés lehet értelmes dolog is. nekűnk mindez ismerős, hiszen itt Felsőpetényben is volt egy nagy

szervedő, MINDSZENTY bíboros. Szervedett, bebörtönözték, mert hirdette az ígét, ragaszkodott az isteni igazsághoz, védte azokat, akiket Isten rábízott. Ez az akkori hatalomnak nem tetszett: üldözték, bebörtönözték.

Minden embernek el kell viselnie szenvedéseket. Ha ezt értelmessé tudjuk tenni azzal, hogy mondjuk a szeretteinkért vállaljuk a szenvedést, hogy ők jobbak legyenek, megtérjenek, mert túlságosan befeledkeznek a mindennapi munkájukba, akkor mi lehetűnk a lelkiismeretűk ébresztője. A testűnk elporladhat, de a lelkűnk örökké él, ahogyan Jézus is a mennybe ment. Nem értelmetlen dolgo a halál, és az azt megelőző szenvedés sem, hanem föl lehet használni a jóra.

Jézus közbejár értűnk. Az egész hét mottója: A süketeket hallóvá, a némákat beszélővé teszi. Halljuk meg szavát! Ma, amikor olyan sok minden elvon Istentől — és úgy gondoljuk, hogy ez természetes, hiszen mindennapi életűnket fenn kell tartani —, nehogy elfeledkezzűnk közben arról, hogy ezt Isten segítségével nélkül nem tudjuk megtenni. Legűnk tehát hallókká Jézus közbenjárása alapján! És ha kell, mondjuk is el, hogy Isten gyermekei akarűnk lenni mindannyian. Ismerűk a bibliai hasonlatot a testről: egy test vagyűnk mindannyian, akik Krisztusban hiszűnk, elismerűk őt a főnek, mi pedig a tagok vagyűnk — és, mint az emberi test tagja is, nem vagyűnk egyformák. Ma már ezen nem csodálkozűnk, pláne nem botránkozűnk remélhetőleg, hanem természetesnek vesszűk, hogy ahogy kéznek és a lábnek más a dolga, éppűgy sokfélék vagyűnk, de mindannyian egy teste alkotűnk.

Ez az egy titokzatos test az, ami megmutathatja mások számára is, hogy ha Isten szava szerint rendezűk az életűnk, akkor lesz a saját életűnk is teljessé, de akkor tudűnk másokon is hathatósan segíteni, és akkor tudűnk megvalósítani azt, amit Isten a teremtéskor parancsolt az embernek: tegyéték szebbé ezt a világot, amit Isten elindított, azt folytassátok, hogy aztán beteljesűljön, amit a próféták megjövendöltek, és amire oly sokan példát adtak nekűnk, hogy örömmel adhatűnk számot majd Atyánknak arról, hogy nem hiába éltűnk ezen a földön, hanem teljesítettűk akarátát, és így jutottűnk el Hozzá az örök hazába.

Ipolyvecén

Az imahét megnyitása idén az evangélikus templomban történt január 21-én, ahol LIEDER LÁSZLÓ atya prédikált. Azzal a kedves gesztussal kezdte igehirdetését, hogy emlékeztetett arra, hogy idén kettős évforduló van, amely összeköt minket. 500 évvel ezelőtt szentelték ugyanis katolikus pappá LUTHER MÁRTONT — akkor még ugyanis egy volt az egyház.¹ Ipolyvecén 25 évvel ezelőtt pedig első alkalommal tértek be egymás templomába a római katolikus és az evangélikus lelkészek, és vezették híveiket egymás templomába, az először megtartott ökumenikus imahét alkalmából. A kettős évforduló is figyelmeztessen hát az egységre, erősítse az egységet!

Igehirdetéséhez az imahét mottójául is szolgáló verset választotta. Ennek előzménye, hogy az Úr Jézus Krisztus messiási küldetését teljesítve kimutatta Isten hatalmát és erejét, amikor hadat üzent mindenféle rossznak, mindenféle széthúzásnak, amikor gyógyított, amikor az embereket vonzotta Isten országa felé. Így ír róla az evangélista „*szerfőlött ál-mélkodtak, és ezt mondták: 'Mindent helyesen cselekedett: a süketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé.'*” (Mk 7,37.)

Isten megáldotta a teremtett világot — minden Tőle van, igéje által. Mindent kellő módon megújít, amikor emberi gyarlóság valamit tönkretesz, amikor megjelenik a széthúzás. Isten művében nincsenek tönkrement tervek — célhoz juttatta teremtett művét, és benne az embert, akit megáldott. Isten megteremtette az ember számára a boldogság körülményeit — mégis úton-útfélen azt érezzük, hogy nincs meg ez, nincs meg az, stb. Érezzük emberi korlátainkat, érezzük, hogy gyarlók vagyunk, pedig Isten tökéletesnek teremtett. Hajlamosak vagyunk elkese-

redésünkben mindent Isten nyakába varrni: Mért nem adod meg nekem a boldogságot!

Isten fölkinálta a lét kibontakozásának körülményeit az emberiség számára, de az ember válasza volt negatív. A bűnbeesés következménye a szakadások, pártoskodások, hogy elindulunk a magunk útján. Isten azonban össze akarja gyűjteni, ami szétesett. Ebből jöttek a pártoskodások, a későbbiekben a felekezeti harcok küzdelmek: kinek van igaza, kinek nincs. Ezt akarja Isten gyógyítani, Lelke által próbálja gyógyítani. Ezért indult el Jézus, és 2000 esztendővel ezelőtt járta, taposta a Szentföld porát, hogy meghirdesse Isten országát.

Nagy dolgokat vitt végbe, hogy mindazok, akik tevékenységét látták, így foglalják össze: „*Mindent helyesen cselekedett: a süketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé.*” (Mk 7,37.) Az evangélista a leglényegesebbet foglalja össze: csupa jót tett! Hadat üzent minden rossznak, a bűn minden következményének, mindennek, ami megoszt minket, mindennek, ami pártoskodásra, felekezeti ténykedésre készített minket. Ő az egységet szolgálja. Vállalja a kereszthalált, és a főpapi imájában így imádkozik: hogy mindnyájan, akiket nekem adtál, egyek legyenek; hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Jézus hitelességének mérföldköve éppen tanítványainak egysége! Ahhoz, hogy mi is szerfőlött tudjunk csodálkozni a krisztusi tanításon, ahhoz szükségünk van arra, hogy iratkozzunk be mindnyájan Jézus iskolájába.

Tanítvánnyá válni, és Jézustól ellesni azt a mintát, ami által mi is igazi Krisztus-követők tudunk lenni! Akkor megtaláljuk egymás felé is az utat, megtaláljuk a testvériességet, az egy Atya gyermekeként a keresztség által újjászületünk víztől és Szentlélektől, és így képesek leszünk — bár még különböző felekezetekben éljük meg keresztyénségünket — építeni Szentlélek kegyelmével az egységet. A testvériség csak akkor lehetséges, amikor az ember először is ugyanannak az Úrnak a tanítványává válik. Amikor nem a magáét kezdi fűjni, ami-

¹ Európán belül gondolkodva az ortodoxokat pillanatnyilag nem tekintve. (SZT)

kor nem a sérelmét tárja föl, amikor nem a régi hagyományokra épít csupán, hanem maga előtt látja a példát, a megtestesült Igét, és beiratkozik tanítványának az Ő követésére, Aki megtanít minket az igazi testvériségre.

REMÉNYIK SÁNDORT idézném, az evangélikus költőt, akit igen szeretek, és aki a mindennapi kenyér mellett imádságot kér rózsaszálért is, hiszen a rózsaszál jelképezi a szeretnek a szolgálatát: vállalja a tuskéivel, hogy — mivel szeretetlenek vagyunk sokszor — áldozatot kell hoznunk, de illatával, szépségével Istent dicsóíti. A *Miatyánk*hoz ilyen *'pótlékként'* REMÉNYIK SÁNDOR ezt ajánlja:

Mindennapi rózsáinkat...

Te így imádkozol:

A mi mindennapi rózsáinkat

Add meg nekünk ma.

Add, hogy a kenyér mellett rózsa is legyen,

S add Istenem, hogy békében megéljünk

Több rózsán és kevesebb kenyeren.

Te így imádkozol,

Megtoldva csendesen a Miatyánkot.

És Jézus, a Miatyánk Poétája

Szelíden néz e rózsaszín imára —

És helybenhagyja a Te betoldásod.

Bár a költő ihletésével, szavaival elmondhatnánk, hogy a mindennapi kenyérért való harc, a küzdelem a földi létben, a lelki harcot is kell, hogy erősítse, hogy segítsen a lelki küzdelemben, hogy igazán rózsailatú legyen az életünk, a keresztyénségünk, a hitünk, hogy mi is látni tudjunk. Hogy minden szenvedésünk, próbatételünk harcunk, nehézségünk és küzdelmünk közepette tudjunk hinni és bízni abban, hogy Isten örök országában majd megélve a testvériességet, a szeretet közösségét, már itt a földön megpróbáljuk megélni, és hogy ezáltal rózsailatú lesz az életünk.

Hogy nemcsak kenyérből, hanem minden igéből élve mi is tudjunk beszélni, mi is tudjunk hallani, mi is tudjunk bizonyosságot tenni hitünkéről, egységünkéről.

A befejezés ezúttal a római katolikus templomban történt. Nem lehetett nem *'visszavágni'* az elő-

ző heti kedves gesztusra, amikor figyelmeztetést kaptunk LIEDER atyától, hogy kettős évforduló van idén: LUTHER (római katolikus) pappá szentelésének 500., valamint az Ipolyvecén tartott első ökumenikus imahét 25. évfordulója. Valóban tekinthetjük összekötő elemnek azt, hogy 1507-ben az európai keresztyénség még közös szervezetben élte meg hitét, és ennek a közösségnek lett papja a reformátor, és útjaik kettéválását követően is összekötő láncszem maradt ez a tény. Nem véletlen, hogy II. JÁNOS PÁL azt mondta római katolikusként, hogy *„Luther atyánk a hitben”*.

Ezt a kettős évfordulót egészítettem ki, mégpedig egy még régebbi dátummal: 800 éve született ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET, így hát novembertől Szent Erzsébet év van. Bár a szentekről vallott felfogásunk a két felekezetben különböző, a példaképként előttünk álló hitvallók, hithősök mindkét felekezet számára tiszteletet érdemelnek, így LUTHER pappá szentelése mellett ez a magyar szent is összeköt minket. Már évek óta húzódik, de az évforduló miatt öszre végképp eljön az ideje, hogy összeállítsam 4 évvel ezelőtti wartburgi látogatásom (és talán egy idei kiegészítés) képei alapján már azóta tervezett vetítéses előadásomat, mégpedig reformáció ünnepére. Ugyanis az előadás Wartburg két foglyáról fog szólni: Erzsébetről és LUTHERRŐL. Ezért hát ezúttal előre is meghívok mindenkit erre az előadásra október 31-ére, és igyekszem nem elfelejteni, hogy az ünnep közeledtével emlékeztessenek majd rá, megismételve a meghívást.

Az ige hirdetésre visszatérve elmondtam, hogy sok gondolkodás után úgy döntöttem, hogy nem az imahét szervezői által utolsó napra javasolt igék közül választok, hanem az előző héten oltár előtt már hallottakat ismétlem meg a prédikáció alapigéiként. Ugyanis olyan fontos üzenet rejlik bennük, hogy nem szerettem volna, ha elvész. Így hát a teremtés-

ről a világ ember számára alkalmas lakóhelyül berendezésről, és az Ige testté lételéről beszéltem, akárcsak Felsőpetényben egy héttel korábban.

Ahogy azt már az évek során megszoktuk, mindkét alkalmat ünnepélyesebbé tette a két felekezet tagjaiból verbuválódott ökumenikus énekkar szolgálata.

Palánta—Tár

Az arzanoi gyerekek evangéliuma — MARCELLO D'ORTA gondozásában

MARCELLO D'ORTA olasz gyerekeknek tartott hittanórai tapasztalatából gyűjtötte össze az *Isten ingyér teremtett bennünket* c. könyvében található írásokat. A gyerekek a maguk tudásával, huncutságot sem nélkülözően fogalmazták meg az órákon hallott bibliai történeteket. Mulattatóak a maguk nyíltszívű gyermeki voltával, ugyanakkor elgondolkodtatóak is. Érdemes olvasni nemcsak gyermekeknek, hanem felnőtteknek is.

Miért kellett Szodomának és Gomorrának elpusztulnia?

Szodoma és Gomorra az Ótestamentum két teljesen szomszédos városa volt, onnan ismerte őket a világ, hogy mindenféle disznóságokat műveltek, az nyert, aki minél gusztustalanabbat tudott kitalálni.

... Ez két érces és drogos város volt, az öregeket is megillette az élvezet, és az emberek nem rösteltek bőfögni a templomban.

Csak egyvalaki viselkedett rendesen, egy bizonyos Lót. Férfinak szinte semleges ember volt és nagyon tisztességes. Egyik nap találkozott két Jótét Lélekkel, akik azt mondták neki: „*Lót, menekülj!*”.

Akkor ő fogta a családját és menekült Szodoma és Gomorrából. És abban a szent minutumban Isten tüzesőt küldött a két városra, ... és a földrengés a gonoszok fejére rogyasztotta a kupit.

Lót és családja megmenekült, de az a lökött felesége látni akarta mi sül ki belőle, megfordult, és erreszószoborrá változott, konyhává vagy asztalivá.

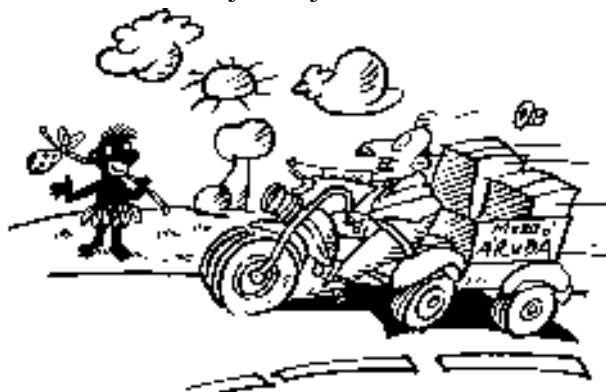
A történetnek az a tanulsága, hogy az özönviz se ért az égvilágon semmit.

Értelmezd Jézus következő mondását: „Nemcsak kenyérrel él az ember”

Jézusnak ez a mondása azt jelenti, hogy ne csak mindig magunkkal legyünk tele, másokon is segítsünk.

Mégis sokszor van úgy, hogy valaki megjön a munkából, eszik, nézi a tévét, aztán megy aludni és mindenki levan ejtve. Ha a szomszédasszony bekopog, hogy kellene egy kis foghagyma, egy citrom, egy szem kvarelin, a feleség azt mondja nincs, vagy úgy csinál, mint aki nem hallja az ajtót.

Segítenünk kell egymásnak testvériesen, nem számít, hogy az egyik doktor, a másik meg mondjuk mozgóárus. Az én apám mozgóárus, és akkor mi van. Talán nem segít másokon? A multkor is felvett egy néger stoppost a tónál, pedig nemvolt kedve.

De Mita vagy Agnelli ledobta volna.

Kép—Tár

Utolsó rovatunk célja, hogy a beszámolók, cikkek alkalmával elő nem került képek segítségével további betekintést nyújtson gyülekezeteink életébe, az elmúlt időszak eseményeibe.

Templomszentelési ünnep Felsőpetényben

Templomszentelési ünnep Felsőpetényben

Ádventi est: FABINYI TIBOR és neje Ipolyvecén

Ádventi est: FABINYI TIBOR Felsőpetényben

Ádventi est: FABINYI TIBOR és neje Felsőpetényben

Ádventi est: ENDREFFY GÉZA Ipolyvecén

Ádventi est: ENDREFFY GÉZA Felsőpetényben

Ádventi est: GARÁDI PÉTER Felsőpetényben

Szentesti gyermekműsor Ipolyvecén:

Szentesti gyermekműsor Felsőpetényben:

Karácsonyi színdarab Felsőpetényben:

CSILLAG VIRÁG keresztelője Felsőpetényben

Keresztút—Levél
 A Felsőpetényi
 és Jpolyvecei
 Evangélikus Gyülekezetek
 Hírlevele
 Csak belső használatra!

Következő számunk várhatóan 2007 Pünkösdjén jelenik meg.